

«Igl art e egn motor da la veta»

30 artistas ad artists ân fatg part digl evenimaint cultural d'Almen «Art agl curtegn»

(anr/bt) La fegn d'eanda à gieu liac par la quarta geada l'exposiziùn d'art ad artisanadi «KostBar» ad Almen. Quella mustra à do caschùn ad egn traitegna d'exposituras ad expositors da preschantar lur ovras a la pubblicità c'â visita stediameing que aranschamaint cultural. Las tres organisaturas *Gina Chiara, Amanda Theiler a Michelle DeFalque* vevan do igl tema «Art agl curtgegn» a l'exposiziùn d'uon. Quegl mutna ca mintg'artista ad artist à gieu da tractar quel an la si'ovra, a plenavànt e'gl vagnieu stgafieu egn'ovra cuminevla an baselgia refurmada: «la tschema flurainta». La dumeingia sera en las inizitântas samussadas satisfatgas cugl andamaint da l'exposiziùn d'uon c'â intimo 23 artistas ad artisanas ad otg artists da la regiùn Viamala da preschantar lur ovras. Lezas ân puspe atratg l'atenziùn d'egn grând tschercal d'interessos, ascheia ca DeFalque à dastgieu constatar: «Igl e nuncartevel quânta creativitat ca vean svaglieada a vasevla antras an baselgia.

quell'exposiziùn a quânta glieud ca puden legrar cugl art. Nus vagn puspe scuvert blears artists novs agl curs da quels dus ons ca nus vagn preparo ella. Ign veza c'igl art e propri egn motor da la veta», à ella concludieu. Ca l'exposiziun Kost-Bar e puspe stada egn evenimaint tut aparti à ear datgefär cun las localitads: la baselgia refurmada, l'anteriura tgea da scola, mo agl zenter e stada l'ustreia Landhus c'â mess a disposiziùn tut igls locals davent da l'ustreia, las tgombra da giasts, igls zuliers antoc'igl tschaler da vegen a da caschiel, dapartut stevan a pan-devan ovras d'art ca safagevan mintgame fetg bagn cugl liac a parfegn cun las savurs tipicas da quellas stâncias. Mo speziala e quell'exposiziùn ear stada graztgå a las ocurenzas anturn ella: Sper la vernissascha d'an vendergis sera cun pleds a musica à gl do egnna «tschagna d'art» cun *Rebecca Clopath*, egn program par un-fânts a parfegn egn priedi da ser *Thomas Ruf* par inaugurar la «tschema flurainta» ca vean svaglieada a vasevla antras an baselgia.

La puma sco bagn culutural tumleastgegn

L'avertura da l'exposiziùn e vagnida fatga antras *Andrea Hämmerle* c'e – sco verso pumicultur tumleastgegn – predestino da ruschanar sur da puma a pumera. S'antali c'el era incanto digl tema concret da l'exposiziùn: «Partge igls curtgegns a la pumera en igl characteristic ple tipic da la Tumleastga. Ascheia e'gl me logic c'ear la bandiera tumleastgegna porta mela sco simbols.» Gea durânt igls tschantaners passos eara la pumera tumleastgegna da muntada economica par la valada. Alura vagneva quella tarmessa agls hotels da Son Murezi a parfegn a la nobleztga russa. «La mela e par nus dapple ca vivânda ad artet-gel da luxus, el e egn bagn cultural», gi Hämmerle, a par el e Almen davanto igl zenter cultural an Tumleastga. Mo igls davos 50 ons segi svanieu bagn anqual curtgegn tumleastgegna ad anquals segian ànc adigna an prievel da vagnir sdarnos. Par mussar vei sen quella schmanatscha à *Stephan Stutz* fatg la si'instalaziùn cun plan-

tar sutsura egn maler schragischo agl curtegn vaschinânt, fagiànd l'amparada: «Sto propi mintga curtgegn vagnir surbia-gieu?» Par Hämmerle füss igl sto bi sch'ear la baselgia catolica vess aviert las portas par quella manifestaziùn d'art, partge «alura vess pudieu vagnir raquintada l'istorgia da la cunvenienza cunfessiunala d'Almen c'e unica sen quest mund: Igl e l'istorgia da la cultura da la toleràanza anviers glieud d'otras cretas.»

La pumera – egn vigl simbol

Sper egn grând diember d'impressiunântas ovras d'art. An il en ear curdos igls artisanats dad *Esther Grischott* c'â stgafieu egn pêr 100 mels da fieter par ornar egn maler agl curtgegn. Mo surtut igls sieus utscheals da fieter ân attratg l'atenziùn digls visitaders c'ân ear scho plascher l'ovra cuminevla «La tschema flurainta» an baselgia. Igl eara betga me las artistas ad igls artists da KostBar c'ân stgafieu quella, mobagn ear nundumbrevlas voluntaris, sco sculars da la scola da Roten,

scularets da la scoleta da Pasqual, blearas dunas voluntarias a parfegn giasts da l'usteia c'ân fatg caltschol a cugl croc quel-las nundumbrevlas flurs da làna a seda par l'instalaziùn cuminevla ca ser Ruf à inauguro durânt igl survetsch divin da dumengia. Acumpagnieu quel ân Michelle DeFalque sen egn instrumaint da cordas, fatg sen egn'essa da fressen, a *Stefan Fäsch* segl schumber, fatg d'egna cu-scha tscharcher, a sen sieus gigantic gong. Quella musica meditativa cuntrastava cugl priedi spiertus ad animo da ser Ruf c'â saragurdo da la muntada da la pumera sco simbol biblic. A l'antscheata da quella e'gl numnadameing dus pumers: igl arber da la veta ad igl arber da la sabientscha ca porta fretga scumandada agls carstgâns. «Mo cun aver sagieu quella en igls carstgâns vagnieus saptgaints c'i vegian la pussevladad da sadezider pigl bien near pigl schliet.» Igl numerus preschaints ân sadezidie par la flur da la pumera, igl art, ca sadarasa a vean a schendar nov art par la proxima KostBar.

Esther Grischott da Pignia à stgafieu plirs 100 mels sco simbols par l'exposiziùn «Art agl curtgegn» ad Almen.

FOTOS B. TSCHARNER

Stephan Stutz à planto sutsura egn maler schragischo agl curtgegn vaschein.

L'ovra d'art cuminevla «La tschema flurainta» c'ornescha da qua d'anvei la nav da la baselgia refurmada d'Almen.